

LANKYTINI OBJEKTAI

1. Dabartinė Teatro aikštė, pradžioje, daugiau kaip 150 metų buvo atvira erdvė, kurios pagrindinė funkcija buvo prekybinė. Dabar Teatro aikštė yra Klaipėdos miesto širdis, kurioje vyksta didieji miesto renginiai, kaip Jūros šventė, Klaipėdos pilies džiazo festivalis. Tai labai mėgstama klaipėdiečių ir svečių susibūrimo vieta. Aikštės viduryje yra fontanas su skulptūra „Taravos Anikė“, skirta Klaipėdoje gimusiam poetui Simonui Dachui atminti, kuris išgarsėjo eilėraščiu - daina „Taravos Anikė“, taip pat čia stovi klasicistinio stiliaus Klaipėdos dramos teatras iš kurio balkono 1939 m. kovo 23 d. miesto gyventojus prisijungimo prie Vokietijos proga sveikino Adolfas Hitleris.

2. Aukštoji gatvė. Šioje gatvėje galima išvysti seniausią ir aukščiausią išlikusį fachverkinės konstrukcijos sandėlį. Fachverko populiarumą XIX a. patvirtina kaip tik ši senamiesčio dalis, kurioje galima sutikti ir daugiau fachverkinės statybos pastatų, esančių tarp Didžiosios Vandens gatvės ir Turgaus aikštės.

3. Didžioji vandens gatvė. Gatvės pavadinimas byloja, apie tai, kad čia kažkada tekėjo senoji Dangės upės atšaka, kurią nusprestu užversti miestui plečiantis (XVII-XVIII a.). Šiandien šioje gatvėje įsikūręs Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, kuriame gausu archeologinių radinių: XIX-XX a. miesto gyvenimą atspindinčių eksponatų, Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto dokumentų, nuotraukų.

4. Fachverkinė sandėlių apsuptyje yra įsikūręs Kultūrų komunikacijų centras, Klaipėdos etnokultūros centras ir „Meno kiemas“. Vasarą čia veikia meno dirbtuvės, kur galima išvysti kaip „žingsnis po žingsnio“ gimsta meno kūriniai iš medienos, keramikos, tekstilės ir kt.

5. Senasis turgus buvo įkurtas XVIII a. pradžioje. Šioje Frydricho priemiesčio turgavietėje prekiauta gyvuliais, todėl lietuviai ją dažnai vadindavo Galvijų prekyviute. Ši turgavietė buvo vienintelė miesto stačiakampio plano ir vienintelė iš Klaipėdos istorinių turgaviečių, veikiančių iki šių dienų.

6. Skulptūrą „Slibinas“ rasite ant sienos priešais galeriją „Pėda“, tarsi mistinis Klaipėdos vardo atsiradimo legendos įamžinimas. Slibino skulptūra, anot jos autoriaus, simbolizuoja ryšį tarp žemės ir dangaus, vandens ir ugnies. Padaras siena slenka žemyn, lyjant lietuvi iš slibino nasrų į didelę pėdą bėga vanduo. (Skulpt. V. Karčiauskas).

7. Turgaus gatvės gale 1706 m. buvo pastatyta šv. Jono Evangelikų Liuteronų bažnyčia, kuri buvo laikoma gražiausia Rytprūsijoje. Po II-ojo Pasaulinio karo bažnyčia buvo sugriauta. Dabar skvere esanti gyvatvorė žymi buvusius pamatų kontūrus. Buvusią bažnyčią ketinama atstatyti toje pačioje vietoje.

8. Jono kalnelis – tai didingos Klaipėdos fortifikacinės (gynybinės) sistemos išlikęs dalis, kurio kompleksą sudaro trys atskiros teritorijos (XVII a. pab.-XVIII a. pr.): gynybiniai pylimai su poternomis; ravelinai (gynybinės salos, skirtos apsaugoti tarpus tarp bastionų); fosos (gynybiniai vandens grioviai).

9. „Meridianas“ - mokomasis burlaivis, pastatytas 1948 metais Suomijoje, tarnavo Klaipėdos jūreivystės mokyklai ir buvo daugelio pokario laivavedžių, kapitonų pirmasis laivas. Vėliau burlaivis įsikūrė ir veikė baras-restoranas. Dabar „Meridianas“ yra vienas iš Klaipėdos miesto simbolių.

10. Šalia burlaivio „Meridianas“, ant Kalvių g. 8 namo stogo, „sėdi“ kaminkrėtys, kuris, pasak legendų, neša laimę visiems patrynusiems jo apsiausto sagą. Namo sienoje įmūryta kaminkrėčio saga, kurią patrynus būtinai aplankys laimė. (skulpt. K.Pūdymas)

11. Tiltų gatvėje Nr. 1 esantis pastatas buvo pirmasis miesto bankas. Pastato fasade matyti stilizuotas Klaipėdos miesto herbas – mažasis berniukas, sėdintis ant herbo yra Kupidonas, simbolizuojantis jog Klaipėda – romantiškas miestas. Kitoje pastato pusėje, prie Danės krantinės, skulptūra „Puodynė su pinigais“, simbolizuoja čia buvusią pirmąją „Memelio taupomąją kasą“ (skulpt. I.Šuliak).

12. Daugelį metų Klaipėdos senamiesčio traukos objektu buvo tapusi granitinė katinos dženelmeno veidu skulptūra. Anuomet „Senamiesčio katinas“ turėjo slapty galių tuo galite įsitikinti patys paglostę katinui uodegą (skulpt. R. Midvikis).

13. Jono gatvė – tai viena iš seniausių miesto gatvių. Šioje miesto dalyje gyvena amatininkai. Jono, Kepėjų ir Pasiuntinių gatvių sankirtoje stovi bronzinė skulptūra „Miesto vaizdai“. Skulptūroje pavaizduotas senasis miestas, o užrašas byloja: „mes matome miestiečių rūpesčius, džiaugsmą ir kasdienybę“ (skulpt. A. Bosas).

14. Klaipėdos senamiestyje, Kurpių ir Mėsininkų gatvių sankryžoje, pastatyta miniatiūrinė skulptūra iš bronzos ir akmens – „stebuklingasis“ peliukas. Skulptūrėlė apjuosta bronzine juosta su burtazodžiais: „Mintis paversk žodžiais – žodžiai taps stebuklais“. Autorių teigimu, peliukas yra stebuklingas ir išpildys gerus norus, reikia tik pašnibždėti į ausį. (skulpt. S. Jurkus, S.Plotnikovas)

15. XIX a. viduryje tarp pilies gynybinių griovių ir Kuršių marių ėmė veikti laivų statybos ir remonto dirbtuvė, priklausiusi vienai Hamburgo bendrovei, vėliau ji perėjo į Pauliaus Lindenau rankas. Šioje laivų statykloje buvo gaminami keleiviniai garlaiviai, vilkikai, ledlaužiai, tanklaiviai, o taip pat ir mašinos. Buvę Lindenau laivų statyklos statiniai ir įrengimai sudaro industrinio kultūros paveldo kompleksą. Ryškiausias išlikęs šios laivų statyklos objektas yra didysis elingas (nebaigtas statyti) su slipu laivams nuleisti.

16. Karinių ir kruizinių laivų terminalas Klaipėdoje atidarytas 2003 m. Tai vieta, kur atkeliauja didingi kruiziniai laivai, kur mėgsta būriuotis miestelėnai ir miesto svečiai. Čia pastatyta skulptūrinė kompozicija „Vaikystės svajonė“ (ranka mojančias berniukas su šuneliu) įkūnyjanti vaikystėje gimstančias įspūdingiausias ir reikšmingiausias svajones. Ši skulptūra sveikina visus atvykstančius ir išvykstančius laivus į Klaipėdos uostą (skulpt. S. Jurkus).

17. Miesto rotušė, tai klasicistinio stiliaus istorinis pastatas, statytas XVIII a. pab. – XIX a. pr. Napoleono karų metu (1807-1808) m., kai miestas buvo tapęs laikinąja Prūsijos sostine, čia buvo karališkojo dvaro bei vyriausybės rezidencija. Metus čia gyveno ir Prūsijos karališkoji šeima – karalius Frydrichas Vilhelmas III su karaliene Luize. Šiuo metu čia yra įsikūręs Klaipėdos miesto meras.

18. Paminklas „Arka“ pastatytas 2003 m., minint Tilžės akto 85-ąsias bei Klaipėdos krašto susijungimo su Lietuva 80-ąsias metines. Ant paminklo iškalti lietuvos rašytojos levos Simonaitytės žodžiai: „Esame viena tauta, viena žemė, viena Lietuva“ (skulpt. A. Sakalauskas)

19. 1891 m. senųjų kapinių arba Naujojo Parko (dabar Naujojo Sodo gatvė) teritorijoje buvo atidaryta berniukų gimnazija. Karaliaus Frydricho Vilhelmo III leidimu ši mokslo įstaiga buvo pavadinta Karalienės Luizės vardu. 115 metų čia netrūkstamai veikė įvairios švietimo įstaigos. Dabar čia įsikūręs Klaipėdos Jaunimo centras.

20. Liepų gatvė pradėjo formuotis XVI ir XVII a., Klaipėdos miestui pradėjus sparčiai plėstis į kitą Dangės upės pusę. 1798-1799 m. gatvėje buvo pasodinta liepų alėja, taip ši gatvė buvo pradėta vadinti Liepų alėja. Nepaisant to, lyginant su kitomis miesto gatvėmis ji pavadinimą keitė kone daugiausia kartų (gatvė buvo vadinta Žasų turgumi, Aleksandro g., Liepų g., Smetonos alėja, Adolfo Hitlerio g., Maksimo Gorkio g.). Galiausiai 1988 m. gatvei buvo gražintas Liepų g. pavadinimas.

21. Vienas įspūdingiausių statinių Liepų gatvėje yra senojo pašto pastatų kompleksas, pastatytas 1890-1893 metais. Kompleksą sudaro dvių aukštų su mansardomis pašto įstaiga, abipus jos du vienaukščiai pastatai – buvę sandėliai ir arklidė, o kitas buvo skirtas karietoms laikyti. Pašto pastatų eksterjere sujungti trijų architektūros stilių – neogotikos, klasicizmo ir jugendo elementai. 42 m aukščio bokšte sumontuoti koncertiniai varpai – tai didžiausias Lietuvoje karilionas. Kiekvieną šeštadienio ir sekmadienio vidurdienį čia skamba varpų muzika.

22. Skulptūrų parkas – puiki vieta maloniems pasivaikščiojimams. Parkas įkurtas 1977 m. senųjų miesto kapinių vietoje (1820 m.). Daugiau kaip dešimtmetį Smiltynėje vasaros metu įvairių skulptorių sukurtos skulptūros buvo perkeltos į parką. Šiandien šiame parke stovi apie 116 modernių skulptūrų.

23. 1908 metais statytame pastatų komplekse įsikūrė Klaipėdos mokytojų seminarija. Nuo to laiko čia ruošiami būsimieji mokytojai, auklėtojai, psichologai. 1924-1930 šiame pastate buvo prisiglaudusi 1-oji lietuviška gimnazija Klaipėdoje, kurios įkūrėjas – žymus pedagogas Pranas Mašiotas. Tai neogotikos ir klasicizmo bruožų turintis pastatas, statytas iš šiam kraštui būdingų statybinių medžiagų (plytus ir čerpės). Ant pastato sienos pritvirtinta informacinė lenta, primenanti svarbiausius istorinius jo etapus. Šiuo metu čia veikia Klaipėdos universiteto pedagogikos fakultetas.

24. Dabartinės Lietuvininkų aikštės vieta kadaise buvo Klaipėdos miesto šiaurinis pakraštys, kur XIX a. pr. buvo miesto vartai, pavadinti Liepojos vardu. Aikštė buvo suformuota tarp 1920-1923 m. miestui pradėjus plėstis į šiaurę. Lietuvininkų aikštė šiuo metu viena puošniausių aikščių mieste apsupta „Tėvynės stiliaus“ (vok. Heimattstil) elementais dekoruotų gyvenamųjų namų fasadų. Čia taip pat 1997 m. atidengtas paminklas pirmosios lietuviškos knygos „Katekizmas“ autoriui Martynui Mažvydui (skulpt. R. Midvikis).

25. levos Simonaitytės biblioteka – dvių aukštų pastatas, statytas 1873 m. - buvo prekybininko ir Italijos konsulo Klaipėdoje Hermanno Gerlacho gyvenamoji vila. Šis asimetriško plano neorenesansinis statinys laikomas viena gražiausių XIX a. pab. Klaipėdoje pastatytų gyvenamųjų vilų. Jo fasaduose gausu lipdinių, duryse – drožinėtu detalių. Į sudėtingą išorinių durų metalinių ornamentą įkomponuota savininko monograma (H.G.).

VŠĮ KLAIPĖDOS TURIZMO IR KULTŪROS INFORMACIJOS CENTRAS

Turgaus g. 7, LT-91247 Klaipėda

Tel.: +370 46 41 21 86

Faks.: +370 46 41 21 85

Mob.: +370 687 52051

El. paštas: tic@klaipdainfo.lt

www.klaipdainfo.lt

